

ЗА ПОВЕЧЕ СИГУРНОСТ НА ПЪТЯ

● *Най-после и в България автомобилен симулатор ще обучава кандидат-шофьорите*

Възможно ли е в процеса на обучение за водач на моторно превозно средство той да усвои и упражни едни от най-опасните маневри при кормуване, без това да доведе до някакъв риск за него, околните или имуществото, и освен това въпросното обучение да бъде с ниска себестойност? Отговорът е да и условието е употребата на симулатор или в разговорната реч известен като тренажор. Ясно е, че той дава възможност за ситуационно моделиране на поведението на кандидатите за водачи, както и на действащите водачи на моторни превозни средства. При това всеки може да направи сам за себе си анализ и оценка на получена информация. Той е особено подходящ за автошколи, обучаващи бъдещите шофьори. Цената му в България ще бъде 7 хил. евро.

Първият български 3D автомобилен симулатор за обучение на водачи на МПС бе представен у нас на специална презентация на 9 февруари т.г. в София от SAFER DRIVING Ltd. (България) и STSoftware Ltd. (Холандия).

На презентацията присъстваха ГЕОРГИ ЯНАКИЕВ, председател на УС на СБА, полк.АЛЕКСИ КИСЯКОВ, секретар на Държавно-обществената комисия по безопасност на движението, представители на Пътна полиция, доц.БОРИСЛАВ ТРАЙКОВ, декан на факултета по транспорт към Техническия университет - София, НИКОЛАЙ СОТИРОВ, генерален секретар на Гаранционен фонд,СЛАВКА АНДРЕЕВА, директор на Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ към Министерството на транспорта, ЙОНКО ИВАНОВ, председател на Асоциацията на преподавателите по автомото подготовка, и журналисти от столични медии.

За симулацията като процес както за симулационните технологии, както и конкретно за автомобилните симулатори разказа инж. ЯВОР ФУРНАДЖИЕВ, собственик на SAFER DRIVING Ltd.

Симулацията представлява пресъздаване на реални процеси, характерни за опреде-

дейност, която човекът извършва в своето всекидневие.

КРАТКА ИСТОРИЯ ЗА АВТОМОБИЛНИТЕ СИМУЛATORI

Те възникват преди повече от дадесет години, като от тогава се развиват и променят непрекъснато до достигането на сегашното си високоусъвършенство ниво. Съществуват различни видове автомобилни симулатори, разработени и произведени за различни цели - изследователски, учебни и дори развлекателни.

Тези системи в зависимост от цената им могат да се разделят на два основни типа: нискобюджетни, използвани главно за учебни цели, и високобюджетни, с цени, дос-

шофьорите ще придобият знания и умения за справяне с усложнени пътни ситуации, които са трудно постижими при кормуване с реален учебен автомобил, поради факта, че настъпват бързо и също така бързо се разпадат. Симулаторът дава възможност за практически неограничен брой изпълнения на съответните упражнения с цел пълното разбиране на ситуацията. Предоставя също та-

Алекси Кисяков, секретар на Държавно-обществената комисия по безопасност на движението

ПРИДОБИВАТ СЕ МНОГО УМЕНИЯ В БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ

- Г-н Кисяков, къде виждате практическото приложение на този вид техника?

- Това е техническо средство, посредством което всеки може да изпробва своите умения като водач на моторно превозно средство, да провери как реагира при кризисни ситуации на пътя и да добие представа за способностите си. Симулаторът дава възможност изключително евтино човек да проиграе много ситуации, които ще му се случат в практиката и могат да доведат до пътнотранспортно произшествие.

- Смятате ли, че цената от 7 000 евро, на която ще се продава, няма да бъде задържаща за купувачите?

- Цената не ни интересува в момента, защото става дума за процес на обучение и за спасяване на хората. Аз лично смяtam, че има смисъл автомобилните школи да помислят за внедряването му, защото този симулатор е значително по-икономичен. При формиране на началните умения на водачите симулаторът спестява доста средства, ако трябва да се излезе непосредствено на пътя с реален автомобил. С тренажора могат да се предизвикват фiktивни катастрофи и др. рискови ситуации, да се извлекат поуки, нещо, което на практика е невъзможно.

- Ние всички до болка познаваме и „черната статистика“ за броя на пострадалите и загинали хора при пътни инциденти у нас. Как употребата на тези симулатори ще повлияе върху ситуацията на пътя?

- Щом се подобряват уменията на човека, който управлява автомобил и той изпитва ситуацията, за да може да реагира правилно на пътя, това означава, че това техническо средство е ефективно - дава възможност на хората, които участват в движението, да намаляват грешките си.

Имайте предвид, че тренажорите се прилагат във всички видове транспорт - в морския транспорт, в космоса, във военното дело, в дейностите по пожарна и аварийна безопасност, медицински дейности и много други.

Николай Сотиров, генерален секретар на Гаранционен фонд

ПО-КАЧЕСТВЕНОТО ШОФИРАНЕ ЩЕ СЕ ОТРАЗИ И ВЪРХУ РАЗМЕРА НА ИЗПЛАЩАННИТЕ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ОБЕЗЩЕДЕНИЯ

- Г-н Сотиров, смятате ли, че новото техническо средство е предпоставка за по-спокойна пътна обстановка, а също така и за по-малко обезщетения, заплащани от застрахователите след инциденти?

- Смяtam, че дори сме закъснели с въвеждането на тези симулатори, свързани с автомобилното движение, тъй като в другите видове транспорт те отдавна се прилагат. Тяхното внедряване означава подобряване на качеството на шофиране на хората, седнали зад волана - без значение дали става дума за кандидат-шофьор, млад шофьор или човек с дългогодишен опит. Когато се създава възможност за тест в условия, напълно аналогични на реалните, това може да подскаже какво е необходимо да се усъвършенства в техниката на шофирането. Смяtam, че в крайна сметка това ще се отрази и върху размера на изплащаните от страна на застрахователните компании обезщетения. Това е така, защото при по-добри водачи на пътя, с по-висока култура, ще намаляват и пътнотранспортните произшествия.

- Можем ли да прогнозираме тогава, че същите шофьори ще плащат по-ниски застрахователни премии?

- Да, определено. В момента всяка застрахователна компания в своята политика прилага системата на стимулиране на добри водачи на моторни превозни средства в застраховките „Автокаско“ и „Гражданска отговорност“ на автомобила. Ако се повиши културата на шофьорите и се подобри поведението им на пътя, ясно е, че това неминуемо ще даде отражение върху цената на купуваната застраховка. Застрахователите водят много точна статистика на своите клиенти - кои са предизвиквали пътнотранспортни произшествия и кои - не. Смяtam, че именно това е реалната оценка от ефекта на едно такова ново техническо средство като автомобилния симулатор.

SAFER DRIVING
за по безопасни пътища

www.saferdriving.eu

тигаци до стотици хиляди евро, използвани предимно от автомобилостроителните компании и по-мощни научни организации с цел изследователска дейност.

КАКВИ СА ПРЕДИМСТВАТА НА НОВОТО ТЕХНИЧЕСКО СРЕДСТВО?

Усвояват се знания и умения по извършването на най-опасните маневри на пътя, като например изпреварване, включване, престрояване и напускане на високоскоростни пътни съоръжения, каквито са автомагистралите и автомобилните пътища. Поради високата степен на риск тези маневри са труднопостижими и оправдано отбягвани при реалното кормуване в процеса на обучение. Освен това

това са предимствата от гледна точка на намаляване себестойността на курса на обучение. Чрез редуциране на разходите компаниите, предлагащи обучение на водачи, са в състояние да предложат по-атрактивни ценови условия за потенциалните си клиенти или при запазване на същите ценови нива да предложат още един вид обучение, непредлагано от техните конкуренти, а именно симулационното обучение.

Страницата подготви
ИЛЕАНА СТОЯНОВА

лена среда с цел тяхното изучаване и анализиране. Тази технология се употребява много мащабно както за изследователски цели, така и в практиката, като едно от нейните приложения е именно в процесите на обучение на професионалисти за различни по вид дейности. Симулационното обучение е модул, който отличава изпълнява функцията на свързващо звено между теорията и практиката. На база спецификата на транспортната дейност лесно можем да установим, че тя попада точно във фокуса на приложимостта на симулационните технологии. Добре известни са публикованите в доклада по проблемите на пътната сигурност и превенцията срещу ПТП на Световната здравна организация и Световната банка заключения и дефиниции, които определят сухопътния автомобилен транспорт като най-опасната и високорискова